

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 149/19
Люксембург, 3 декември 2019 г.

Решение по дело C-482/17
Чешка република/Парламент и Съвет

Съдът отхвърля жалбата на Чешката република срещу Директивата за засилване на контрола на придобиването и притежаването на огнестрелно оръжие

Тази директива е могла надлежно да бъде основана на разпоредбите на Договора за функционирането на ЕС относно доброто функциониране на вътрешния пазар

С решение Чешка република/Парламент и Съвет (C-482/17), постановено на 3 декември 2019 г., Съдът отхвърля жалбата за пълна или частична отмяна на Директива 2017/853¹ (наричана по-нататък „обжалваната директива“), с която Европейският парламент и Съветът са изменили Директива 91/477/ЕИО на Съвета относно контрола на придобиването и притежаването на оръжие² (наричана по-нататък „Директивата за огнестрелните оръжия“). Съдът постановява, че мерките, взети от Европейския парламент и от Съвета в обжалваната директива, не съдържат нарушения на принципите на предоставената компетентност, на пропорционалност, на правна сигурност, на защита на оправданите правни очаквания и на недопускане на дискриминация, на които Чешката република се позовава в подкрепа на жалбата си.

С цел премахване на проверките по вътрешните граници в Шенгенското пространство Директивата за огнестрелните оръжия въвежда минимална хармонизирана рамка относно притежаването и придобиването на огнестрелно оръжие и неговото пренасяне между държавите членки. За тази цел посочената директива включва разпоредби относно условията, при които огнестрелни оръжия от различни категории могат да бъдат придобивани и притежавани, като с оглед на изискванията за обществена сигурност същевременно предвижда, че придобиването на някои видове огнестрелни оръжия трябва да бъде забранено.

След някои терористични актове, през 2017 г. Европейският парламент и Съветът приемат обжалваната директива, за да въведат по-строги правила за най-опасните дезактивирани и полуавтоматични огнестрелни оръжия. В същото време тази директива цели да улесни свободното движение на някои оръжия, като установява по-специално правила за маркировка.

Що се отнася до автоматичните огнестрелни оръжия, видоизменени в полуавтоматични огнестрелни оръжия, които са забранени по принцип, обжалваната директива съдържа дерогация, условията за която са изпълнени само от Швейцария, която е част от Шенгенското пространство и спрямо която се прилага Директивата за огнестрелните оръжия. Става въпрос по-специално за условието за наличие на военна система, която е основана на обща наборна служба и в която през последните 50 години се е прилагала система на прехвърляне на огнестрелни оръжия на лица, напускащи армията.

¹ Директива (ЕС) 2017/853 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 година за изменение на Директива 91/477/ЕИО на Съвета относно контрола на придобиването и притежаването на оръжие (ОВ L 137, 2017 г., стр. 22).

² Директива 91/477/ЕИО на Съвета от 18 юни 1991 година относно контрола на придобиването и притежаването на оръжие (ОВ L 256, 1991 г., стр. 51; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 10, стр. 233).

Чешката република подава жалба до Съда за пълна или частична отмяна на обжалваната директива. В това производство Чешката република е подкрепяна от Унгария и Полша, а Европейският парламент и Съветът — от Франция и Европейската комисия.

Що се отнася до твърдяното нарушение на принципа на предоставената компетентност, най-напред Съдът припомня, че дори когато акт, приет на основание член 114ДФЕС, какъвто е Директива 91/477, вече е отстранил всякакви пречки за търговията в хармонизираната с него област, законодателят на Съюза не може да бъде лишен от възможността да адаптира този акт на основание на посочената разпоредба към всяка промяна в обстоятелствата, като се има предвид възложената му задача да следи за защитата на признатите от Договора общи интереси. Борбата с международния тероризъм и с тежките престъпления, както и поддържането на обществената сигурност са част от тези общи интереси.

На следващо място, що се отнася до правна уредба за изменение на съществуваща такава, Съдът е уточнил, че за установяване на правното основание на последната трябва да се вземе предвид съществуващата правна уредба, която тя изменя и по-специално нейната цел и нейното съдържание. Всъщност изолираното разглеждане на акта за изменение би могъл да доведе до парадоксалния резултат този акт да не може да се приеме на основание член 114ДФЕС, но законодателят на Съюза да може да стигне до същия нормативен резултат, като отмени първоначалния акт и въз основа на тази разпоредба го преработи изцяло в нов акт. Ето защо Съдът приема, че правното основание, на което обжалваната директива е трябвало да бъде приета, е следвало да се установи, като се държи сметка както за контекста, състоящ се от Директива 91/477, така и за правната уредба, произтичаща от измененията на последната директива с обжалваната директива.

На последно място, що се отнася до сравнението на целта и съдържанието на Директива 91/477 с тези на обжалваната директива, Съдът установява, че двете директиви са насочени към това да се осигури сближаване на разпоредбите на държавите членки в областта на свободното движение на огнестрелни оръжия за граждански цели, като същевременно се регламентира тази свобода чрез гаранции за сигурност, пригодени към естеството на тези стоки и че в това отношение обжалваната директива само регулира равновесието, установено с Директива 91/477 между тези две цели, за да го адаптира към изменението на обстоятелствата.

По този въпрос Съдът припомня, че хармонизирането на аспектите, свързани с безопасността на стоките, е един от съществените елементи за осигуряване на доброто функциониране на вътрешния пазар, тъй като различната правна уредба в тази област може да създаде пречки за търговията. Тъй като обаче особеността на огнестрелните оръжия е тяхната опасност не само за ползвателите, но и за широкия кръг потребители, Съдът подчертава, че съображения за обществена сигурност са абсолютно необходими в рамките на правна уредба относно придобиването и притежаването на тези стоки.

При тези условия Съдът постановява, че законодателят на Съюза не е превишил свободата на преценка, която му предоставя член 114ДФЕС, като е приел обжалваната директива въз основа на тази разпоредба.

Що се отнася до твърдяното нарушение на принципа на пропорционалност, Съдът разглежда въпроса дали Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество³ предвижда формално задължение за Комисията да направи оценка на въздействието на мерките, планирани с приемането на обжалваната директива, за да може да се прецени пропорционалността на тези мерки. В това отношение Съдът изтъква, че изготвянето на оценки на въздействието представлява етап от законодателния процес, който по правило трябва да бъде осъществен, когато дадена законодателна инициатива може окаже значително икономическо, екологично или социално въздействие. При все това

---

³ Междунституционално споразумение между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за по-добро законотворчество (ОВ L 123, 2016 г., стр. 1).

от текста на това споразумение не произтича задължение за извършване на такава оценка при всички положения.

Ето защо неизвършването на оценка на въздействието не може да се квалифицира като нарушение на принципа на пропорционалност, когато законодателят на Съюза се намира в особено положение, което налага да си спести нейното извършване, при условие обаче той да разполага с достатъчно данни, позволяващи му да прецени пропорционалността на предвижданите мерки.

По-нататък в решението Съдът приема, че законодателят на Съюза е разполагал с множество анализи и препоръки, обхващащи всички споменати в доводите на Чешката република теми и че, обратно но твърдяното от тази държава членка, предвид посочените анализи и препоръки критикуваните мерки не изглеждат явно неподходящи по отношение на целите за гарантиране на обществената сигурност на гражданите на Съюза и за улесняване на функционирането на вътрешния пазар на огнестрелните оръжия за граждански цели.

Поради това Съдът постановява, че в настоящия случай институциите на Съюза не са превишили широкото право на преценка, което имат, когато трябва да извършват такива комплексни преценки и оценки от политическо, икономическо или социално естество. Накрая, Съдът отхвърля и доводите на Чешката република, насочени по-специално срещу някои разпоредби от обжалваната директива, които тази държава членка счита за противоречащи на принципите на пропорционалност, на правна сигурност и на защита на оправданите правни очаквания на категориите собственици или държатели на оръжия, за които в приложение на обжалваната директива е предвиден потенциално по-строг режим, и на последно място на принципа на недопускане на дискриминация.

Що се отнася до последния принцип, Съдът изтъква по-специално, че дерогацията в полза на Швейцария отчита едновременно културата и традициите на тази държава, както и обстоятелството, че поради тези традиции последната има опит и доказан капацитет за проследяване и надзор на съответните лица и оръжия, които дават възможност да се допусне, че въпреки тази дерогация преследваните с обжалваната директива цели, свързани с обществената сигурност, ще бъдат постигнати. Предвид факта, че никоя държава — членка на Европейския съюз, не изглежда да се намира в положение, сходно с това на Швейцария, не е налице дискриминация.

ЗАБЕЛЕЖКА: Жалбата за отмяна цели да бъдат отменени актове на институциите на Съюза, които противоречат на правото на Съюза. При определени условия държавите членки, европейските институции и частноправните субекти могат да сезират Съда или Общия съд с жалба за отмяна. Ако жалбата е основателна, актът се отменя. Съответната институция трябва да отстрани евентуалната празнота в правото, създадена с отмяната на акта.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106